

RIKSDAGEN

Före upplösningen beslöt riksdagen att införa den *sjömansskatt,* om vilken upplysningar lämnades i föregående nummer.

Propositioner med förslag till kvarlåtenskapsskattens avskaffande och höjning av arvs- och gåvoskatten samt med förslag till ny tulltaxa blev icke slutbehandlade, varför nya propositioner måste läggas fram till sommarriksdagen. Riksdagsvalet får avgöra om propositionerna framläggas oförändrade eller icke.

Till omväxling har riksdagen avslagit propositionen med förslag till förenklade deklarationsregler innebärande att löntagare, men *icke* t. ex. rörelseidkare och jordbrukare, skulle befrias från skyldighet att i allmän självdeklaration redovisa förmögenhet om bruttovärdet av vederbörandes tillgångar icke överstiger 50.000 kronor. Bevillningsutskottets betänkande nr 39, som dikterades av en majoritet av 16 ledamöter innehåller bl. a. följande.

---

emellertid beaktas att någon skyldighet icke kan anses föreligga för en arbetsgivare att vid verkställande av skatteavdrag för preliminär A-skatt enligt skattetabell tillämpa andra värden å utgående naturaförmåner än som finnas angivna i den skattetabell efter vilken skatteavdrag sker eller i särskilt beslut. Äger arbetsgivaren kännedom om de fastställda värdena å den ort där förmånerna åtnjutas, t. ex. genom att skatteavdrag samtidigt verkställes för annan arbetstagare enligt den för orten gällande skattetabellen, bör han dock tillämpa sistnämnda värden.

Det kan i detta sammanhang också erinras om att i de anvisningar, som fastställts av Stockholms stads prövningsnämnd till ledning vid taxering i Stockholms stad 1958, intagits en punkt av följande lydelse: ”Beträffande sjuksköterskeelever gäller som regel, att de under viss del av sin utbildningstid uppbära ett mindre, kontant arvode jämte fritt vivre. Med hänsyn till det förhållandevis låga kontanta arvodet böra naturaförmånerna värderas till högst 1.200 kr. för år eller 100 kr. för månad”.

Sammanfattningsvis får centrala uppbördsnämnden förklara, att skatteavdrag för preliminär A-skatt i princip skall verkställas vid utbetalning av lön till sjuksköterske- och barnmorskeelever. Skatteavdraget bör beräknas å den kontanta lönen och naturaförmånernas värde. Sistnämnda värde bör beräknas efter tjänstgöringsortens pris, varvid hänsyn bör tagas till av beskattningsnämnd i förekommande fall utfärdade särskilda föreskrifter om värdesättning av de ifrågavarande elevernas naturaförmåner.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:10:22

Skyldighet föreligger enligt 25 § TF för här i riket bosatt fysisk person, som avger allmän självdeklaration, att i deklarationen specificera sina förmögenhetstillgångar oavsett deras sammanlagda värde. Bestämmelsen torde få ses mot bakgrunden av att enligt äldre lagstiftning en viss del av förmögenheten skulle läggas till den taxerade inkomsten såsom underlag för inkomst- och förmögenhetsskatten.

Några exakta uppgifter rörande antalet förmögenhetsägare med bruttotillgångar över 50.000 kronor står ej att få. Det torde emellertid med ledning av föreliggande uppgifter rörande förmögenhetsfördelningen i riket kunna beräknas att drygt 200.000 skattskyldiga av det till ca 4 miljoner uppgående totala antalet deklarationspliktiga fysiska personer har nettoförmögenhet över 50.000 kronor. I runt tal hälften härav är jordbrukare eller rörelseidkare. Grovt uppskattat skulle vid ett genomförande av departementsförslaget 3—3,2 miljoner skattskyldiga bli befriade från skyldighet att redovisa förmögenhet. En betydande del av dessa tillhör emellertid den grupp, som saknar tillgångar och inte har inkomst av kapital och därför inte behöver avge deklarationsbilaga nr 1 g.

I likhet med departementschefen finner utskottet angeläget att föreliggande möjligheter att förenkla deklarationsförfarandet i görligaste mån tillvaratas. I den mån en sådan förenkling skulle leda till exempelvis försvårad taxeringskontroll eller ökat arbete för taxeringsmyndigheterna måste givetvis en avvägning ske mellan de olika intressena. Vid en sådan avvägning bör enligt utskottets uppfattning i huvudsak följande synpunkter beaktas.

Av de förut anförda siffrorna framgår att det är ett mycket stort antal skattskyldiga som skulle befrias från skyldigheten att redovisa förmögenhet. Å andra sidan torde lättnaden härigenom för den enskilde regelmässigt bli mycket ringa; för det övervägande antalet av dem som skulle befrias inskränker sig uppgiftsskyldigheten nu till en eller ett par tillgångsposter. Under förutsättning att dessa kunde införas på huvudblanketten — vilket torde kunna möjliggöras genom en just för dessa fall avsedd kortfattad förmögenhetssammanställning — får även totalt sett bestyret med förmögenhetsredovisningen enligt utskottets mening anses föga betungande.

Häremot får till en början ställas ett visst merarbete som åsamkas de enskilda skattskyldiga vilkas förmögenhet anses böra underkastas särskild granskning. Det torde då nämligen bli nödvändigt att på en gång inhämta uppgifter om förmögenhetsställning vid beskattningsårets början och slut och eventuellt även för tidigare år. Dylika förfrågningar är i hög grad ägnade att väcka irritation hos de skattskyldiga.

Av större betydelse är emellertid att ett genomförande av departementsförslaget skulle medföra minskade möjligheter till taxeringskontroll. I vilka avseenden förmögenhetsuppgifterna har betydelse i kontrollsyfte har angivits i riksskattenämndens framställning och i remissyttrandena och torde inte behöva upprepas här. Utskottet vill endast tillägga att skyldigheten att årligen redovisa förmögenheten torde ha en viss återhållande effekt, då det gäller olika manipulationer i skatteundandragande syfte, samt försvåra efterhandskonstruktioner för att förklara dylika manipulationer. Man måste enligt utskottets mening vid bedömande av för-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:10:22

mögenhetsredovisningens betydelse ur kontrollsynpunkt fästa särskilt avseende vid de yttranden, som avgivits av de myndigheter vilka har det närmaste ansvaret för taxeringen, nämligen länsstyrelserna. Av dessa har fjorton avstyrkt riksskattenämndens förslag om en inskränkning i skyldigheten att deklarera förmögenhet. En länsstyrelse har liksom kammarrätten givit uttryck åt allmän tveksamhet inför förslaget. Det förtjänar härvid anmärkas att den av riksskattenämnden ifrågasatta gränsen gick vid 25.000 kronor och således var avsevärt lägre än enligt departementsförslaget. Av de fem länsstyrelser, som inte ställt sig avvisande till tanken på en begränsning i deklarationsskyldigheten, har endast två oreserverat tillstyrkt riksskattenämndens förslag, medan två ansett att gränsen borde gå vid lägre belopp än 25.000. Även taxeringsnämndsordförandenas riksförbund har ifrågasatt om gränsen bör sättas så högt som vid 25.000 kronor.

Utskottet har för sin del bibragts den uppfattningen att förmögenhetsuppgifterna har en icke ringa betydelse ur kontrollsynpunkt även då det gäller löntagare.

Man bör i detta sammanhang inte heller bortse från att de genomgripande ändringar, som under de allra senaste åren skett såväl å inkomsttaxeringens område som i fråga om taxeringsförfarandet, inneburit en påfrestning för taxeringsnämnderna. Det kan därför enligt utskottets mening ifrågasättas, om inte hänsynen till taxeringsorganisationen bjuder att man nu avstår från sådana åtgärder, som kan förväntas medföra ytterligare arbetsbelastning.

Nämnas bör även att förmögenhetsuppgifterna har betydelse i andra sammanhang än vid taxering, t. ex. som underlag för boupptecknings och för styrkande av förmögenhetsställningen i olika sammanhang.

Vid den bedömning av olika på frågan inverkande faktorer, som utskottet på föreliggande material kunnat göra, har utskottet funnit övervägande skäl tala för att den nu gällande ordningen tills vidare bibehålles oförändrad. Frågan bör ägnas fortsatt uppmärksamhet och en undersökning bör komma till stånd, om det är möjligt att på annat sätt än genom en fullständig årlig förmögenhetsredovisning i rimlig utsträckning tillgodose kontrollsynpunkterna. Enligt utskottets mening bör man om möjligt åstadkomma en sådan lösning, att principiell åtskillnad inte göres mellan olika yrkeskategorier. Lämpligen bör frågan kunna ånyo aktualiseras i samband med andra förslag på beskattningens område, som nödvändiggör större ändringar av deklarationsblanketten, t. ex. vid fastighetsskattens avskaffande.

SKATTEFRÅGOR

Fråga: Hur skall inkomstbeloppen i deklarationen utföras av TO och vilka avrundningar skall han vidtaga beträffande den taxerade inkomsten?

Svar: TO har endast att angiva den taxerade inkomsten för taxering till statlig och kommunal inkomstskatt samt vidare ortsavdrag och, i förekommande fall, avdrag för nedsatt skatteförmåga. Taxerad inkomst skall angivas i jämna tiotal kronor och därvid avrundas *nedåt*. Detta gäller vid såväl den statliga som den kommunala taxeringen. — Vid längdföringen skall den beskattningsbara inkomsten uträknas av längdföraren, som har att införa denna i jämna hundratal kronor be-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:10:22